

Voor wie?

Deze studiedag is bedoeld voor psychiaters, psychologen, psychotherapeuten, spv'n en degenen die in opleiding zijn of studeren voor deze disciplines. Andere geïnteresseerde professionals zijn ook van harte welkom.

Accreditatie

Voor deze studiedag is accreditatie aangevraagd voor:

- Psychiaters bij de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVVP);
- Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN)
- Klinisch (neuro)psychologen bij het Accreditatiebureau (FGzPT);
- Eerstelijnspsychologen bij het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP);
- Kwaliteitsregister Psychotherapie (NVP).

Benecke is als onderwijsinstelling geregistreerd bij het Centraal Register Kort Beroepsonderwijs (CRKBO).

Datum en locatie

Het symposium vindt plaats op donderdag 16 november 2017 van 10.00 tot 17.00 uur (ontvangst en registratie vanaf 9.00 uur) in Regardz Planetarium, Amsterdam.

Kosten

Het inschrijfgeld bedraagt € 295,-

Inschrijving en wijze van betaling

U kunt zich voor deze studiedag aanmelden via www.benecke.nl/tlijf of door een e-mail te sturen naar inschrijven@benecke.nl. Graag ontvangen wij uw NAW-gegevens, telefoonnummer, functie, BIG- en/of NIP-registratienummer. U ontvangt per e-mail een bevestiging van uw inschrijving.

Inschrijvingen worden behandeld op volgorde van binnenkomst.

Het verschuldigde bedrag dient uiterlijk binnen 14 dagen na dagtekening van de nota te zijn voldaan. Bij inschrijving binnen 14 dagen voor de datum van de bijeenkomst dient het verschuldigde bedrag direct te worden voldaan. Bij een betaling op locatie worden € 10,- extra administratiekosten in rekening gebracht.

Annulering

U kunt uw deelname tot 14 dagen voor de bijeenkomst kosteloos annuleren. Dit kan uitsluitend schriftelijk (per e-mail of post). Bij annulering van inschrijvingen binnen de termijn van 14 dagen voor de bijeenkomst blijft de betalingsverplichting in stand en bent u verplicht het gehele cursusbedrag alsnog te betalen.

Inlichtingen

Benecke
Deelnemersadministratie
Falkstraat 15-29 – 5e etage
1017 VV Amsterdam
tel.: +31 20 715 06 39
deelnemersadministratie@benecke.nl
www.benecke.nl

DOWNLOAD NA INSCHRIJVING
DE GRATIS BENECKE GGZ APP!

Curriculum Persoonlijkheidsstoornissen 'T LIJF

Donderdag 16 november 2017

10.00 – 17.00 uur
Regardz Planetarium,
Amsterdam

Onder voorzitterschap van
Erwin van Meekeren

www.benecke.nl/tlijf

09.00 uur Ontvangst en registratie

10.00 uur **Het lichaam in de GGZ: een overzicht**
Erwin van Meekeren, psychiater en psychotherapeut in eigen bedrijf Meek-it.com te Den Haag

10.15 uur **Lichaam en lijf: een filosofisch overzicht**
Derek Strijbos, psychiater, filosoof, Dimence Groep Specialistisch Centrum Ontwikkelingsstoornissen. Postdoc onderzoeker in de leerstoelgroep Filosofie van Cognitie en Taal van de Radboud Universiteit te Nijmegen

11.00 uur **Wetenschappelijke kennis over 't lijf**
Nelleke Nicolai, psychiater n.p., psychotherapeut en psychoanalyticus en is zelfstandig gevestigd te Rotterdam

11.45 uur Pauze

12.00 uur **Stress in 't Lijf**
Prof. dr. Witte Hoogendijk, psychiater, hoogleraar en afdelingshoofd Erasmus MC te Rotterdam

12.45 uur Lunch

13.45 uur **In gesprek over 't lijf**
Pim van Dun, afdeling psychotrauma van PsyQ Rotterdam en werkzaam in zijn eigen praktijk LINK, als psychotherapeut en psychodramaturg en opleider, supervisor en leertherapeut in psychodrama, IPT (interpersoonlijke psychotherapie) en groepspsychotherapie (NVGP) te Zegveld

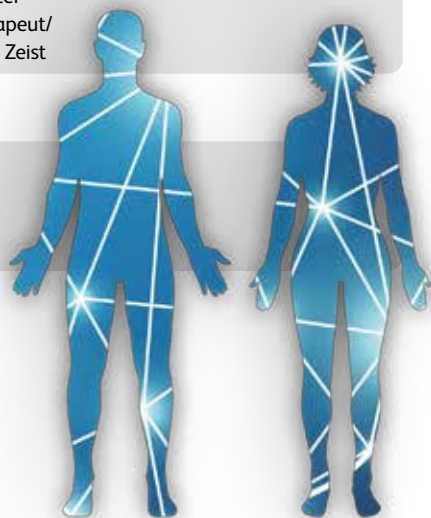
14.45 uur **Verstoorde lichaamsbeleving in de dagelijkse praktijk**

- Lineke Tak, psychiater Dimence Groep Somatisch Onvoldoende verklaarde Lichamelijke Klachten (SOLK) te Deventer
- Hanneke Kalisvaart, Psychomotor therapie/onderzoeker Altrecht Psychosomatiek te Zeist

15.45 uur Pauze

16.00 uur **Het lichaam van vijand naar vriend**
Nelleke Nicolai, psychiater n.p., psychotherapeut en psychoanalyticus en is zelfstandig gevestigd te Rotterdam

17.00 uur Einde programma

Curriculum persoonlijkheidsstoornissen

'T LIJF

Mensen die vastgelopen zijn in hun persoonlijkheidsontwikkeling, in trauma's, depressies, angsten, of aanhoudende stress, reageren ook altijd 'lichamelijk'.

Na alle aandacht voor cognitieve therapie en meer recent voor emoties wordt er in toenemende mate aandacht besteed aan 't lijf.

Na lange tijden van dualisme beschouwen we tegenwoordig lichaam en geest als onlosmakelijk met elkaar verbonden. Een verstoord lichaam ontregelt het psychisch welzijn en psychische stoornissen hebben tal van lichamelijke uitingen. De laatste decennia heeft de neurobiologie bovendien een flinke opmars gemaakt in de psychiatrie en is het brein zelfs geïntroduceerd als het materiële substraat van de geest.

Het lichaam, het brein inbegrepen, is niet meer weg te denken uit de psychiatrie. Maar besteden wij wel genoeg aandacht aan 'het lijf'? Wat is het verschil eigenlijk tussen lichaam en lijf? Wat zijn de huidige wetenschappelijke inzichten? Hierbij komen onder meer aan de orde: **sensorimotorische psychotherapie (Ogden)**, **Fotopolou's cognitieve neurowetenschap/neuropsychoanalyse**, **Zahavi's embodied self** en **Medical Humanities** van Slatman.

Op de studiedag van **16 november 2017** staat het lijf centraal met als uitgangspunt: Hoe focus en interventies op het lijf van de patiënt onze psychiatrische en psychotherapeutische behandelingen kunnen verbeteren. Hierbij richten de sprekers zich op mensen met **persoonlijkheidsproblematiek**, maar ook op andere **relevante stoornissen**, zoals **PTSS**, **depressies**, **verstoorde lichaamsbeleving** en **chronische stress**.

Hoe kijken we goed naar iemands lichaamstaal? Hoe vragen we lichaamsbeleving goed uit? En hoe maken we gebruik van het lichaam als ingang of motor voor behandelings succes? Wat zijn bruikbare interventies? Dat zijn vragen die beantwoord gaan worden. Geschikt voor alle professionals in de GGZ. Ik kijk uit naar uw komst op **donderdag 16 november 2017** in **Amsterdam**.

Met collegiale groet,

Erwin van Meekeren
Voorzitter Curriculum Persoonlijkheidsstoornissen